

[Stensballe.]

slaget, saaledes som det blev fremsat i Folketinget, at 50 000 Lejligheder allerede nu er kommet ind under frie Forhold, og det tyder paa, at ca. $\frac{2}{3}$ af Lejlighederne her i København vil være uden Beskyttelse, naar vi naar til Oktober Flyttedag. I Betragtning af det stærkt forøgede Byggeri saavel i Aarene, der er gaaet, som i Aar, og af Størrelsen af den gennemsnitlige Lejeforhøjelse, der har fundet Sted, forekommer der mig derfor ikke at være Grundlag for en Forlængelse af Afviklingsperioden for den tilbageværende Trediedel. Ej heller synes det mig rimeligt paa nærværende Tidspunkt at gaa til Forlængelse af Bestemmelserne vedrørende Butikker og Kontorlokaler ud over Aaret 1935. Der er jo halvandet Aar dertil, saa det turde være at begynde i rigelig Tid at se paa det nu, inden man ved, hvorledes det udvikler sig i den Tid, der kommer.

De Oplysninger, som Ministeren er fremkommet med i Bemærkningerne til Lovforslaget, og som han fremhævede her i Dag, synes mig ogsaa at bygge paa et alt for ringe Udsnit af Lejeforholdene her i København. Som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, drejer det sig her om en Undersøgelse af 2 902 Lejligheder i København og 1 731 paa Frederiksberg, hvorimod der intet Materiale foreligger fra Gentofte eller Taarnby Kommuner. Af disse Lejligheder er der kun 822 og 453 med Flytninger, og det vil sige, kun ca. $\frac{1}{2}$ pCt. af samtlige de Lejligheder, som har skiftet Lejere, er blevet undersøgt. Resultatet af denne Undersøgelse er blevet, at der foreligger en Lejeforhøjelse paa ca. $\frac{1}{10}$ saavel her i København som paa Frederiksberg; men under hvilke Forhold disse Forhøjelser har fundet Sted, oplyses der ikke noget om. Der oplyses heller ikke noget om Antallet af Lejligheder, hvor den sidste Lejeforhøjelse har fundet Sted, medens Nævnene eksisterede. Det kan jo tænkes, at Lejen af de paagældende Lejligheder ikke har været forhøjet gennem mange Aar, forinden der nu er foretaget en Forhøjelse. Der foreligger heller ingen som helst Oplysning om, hvorvidt der samtidig er foretaget en Modernisering af Lejlighederne, gennemgribende Reparationer el. lign., hvortil kommer, at Undersøgelsen ikke har strakt sig fra Maj 1931, men fra Oktober 1930. Det forekommer mig derfor, at dette Materiale, hvor godt Beregningerne end er udført af Københavns statistiske Kontor, er ufyldstgørende i Kvalitet og ufyldstgørende med Hensyn til det lille Udsnit, som her er blevet be-

handlet. Naar Ministeren lægger dette lille Udsnit til Grund for de Udtalelser, han fremkom med her i Dag, og som ogsaa er fremsat i det høje Folketing, og han vil gøre gældende, at der maa ventes en Lejeforhøjelse for de Lejligheder, som ikke er frigivet, paa op imod 5 Mill. Kr. plus et Millionbeløb for Forretningslokaler, hvorom der slet ikke foreligger Oplysninger fra Ministerens Side, saa forekommer det mig derfor noget letsindigt.

Der er ogsaa foretaget Undersøgelser fra anden Side, omfattende ikke mindre end 10 000 Lejligheder. Af disse 10 000 Lejligheder skulde de 30 pCt. eller 3 000 have skiftet Lejer siden 1. Maj 1931. Det er da i hvert Fald 6 pCt. imod de ca. $1\frac{1}{2}$ pCt., som er undersøgt af Statistisk Kontor. Resultatet af denne Undersøgelse er blevet, at Lejestigningen andrager ca. 5 pCt., altsaa det halve af, hvad Statistisk Kontor er kommet til. For øvrigt kan man heller ikke af Statistisk Kontors Undersøgelse, om der er sondret mellem de forskellige Kategorier af Lejligheder — det er i hvert Fald ikke oplyst i Ministerens Bemærkninger til det fremsatte Lovforslag. Jeg tør ikke benægte, at der for enkelte Lejligheder kan være sket store Lejeforhøjelser, større end rimeligt, men jeg maa i saa Henseende henvisse til Lovens almindelige Bestemmelser i §§ 1—3, hvorefter der haves fuld Hjemmel til at faa klaret, om det virkelig er urimelige Lejeforhøjelser, der har fundet Sted. De Domme, der er afsagt, har beskæftiget sig endogsaa temmelig indgaaende med disse Spørgsmaal, og der er jo afsagt Domme, hvori det statueres, at Lejeforhøjelserne har været af en saadan Art, at Dommen ikke har krævet en Nedsættelse med mere end 20—30 Kr. eller mindre pr. Lejlighed pr. Aar.

Jeg tror i øvrigt, at det, som man har tilsigtet at naa gennem Aarene, er man ved at naa nu, idet der i de senere Aar har været saa stort et Byggeri i København, at Boligeres Antal er steget i ganske overordentlig betydelig Grad. I Aarene 1925—31 er Lejlighedernes Antal steget med 37 000, og der er saaledes tilvejebragt en Mængde Lejligheder. Forholdet imellem Boligmængden og den boligsøgende Befolknings Antal har bedret sig i en saadan Grad, at der nu til Stadighed er et ret betydeligt Antal ledige Lejligheder ligesom ogsaa ledige Butikker og Forretningslokaler. Det har da ogsaa vist sig, at der ved April Flyttedag 1934 ikke var mere end 147 husvilde Familier her i København.

Jeg vil under disse Omstændigheder